

Finansinspektionens författningssamling

Utgivare: Chefsjurist Eric Leijonram, Finansinspektionen, Sverige, www.fi.se
ISSN 1102-7460

FFFS 2022:XX

Utkom från trycket
Ange datum

Föreskrifter

om ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag;

beslutade den xx månad 2022.

Finansinspektionen föreskriver med stöd av 4, 5, 7 och 8 §§ förordningen (1995:1600) om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag i fråga om Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag

dels att 1 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 6 kap. 5 §, och närmast före 6 kap. 5 § en ny rubrik av följande lydelse.

Finansinspektionen lämnar även följande allmänna råd.

1 kap.

2 §¹ I dessa föreskrifter och allmänna råd betyder

1. *direktförsäkringsföretag*: sådana försäkringsföretag som uteslutande eller huvudsakligen driver direkt försäkringsrörelse,

~~2. *försäkringsavtal*: försäkringsavtal enligt definitionen i godkända internationella redovisningsstandarder, traditionella livförsäkringsavtal och andra avtal om försäkring som får redovisas som försäkringsavtal enligt internationella redovisningsstandarder, jämför IFRS 4 Försäkringsavtal,~~

~~3. *företag*: försäkringsaktiebolag, ömsesidiga försäkringsbolag, försäkringsföreningar, tjänstepensionsaktiebolag, ömsesidiga tjänstepensionsbolag, tjänstepensionsföreningar och finansiella holdingföretag när dessa tillämpar bestämmelserna om koncernredovisning, samt filialer och verksamheter som drivs från fasta driftställen av generalagenter eller generalrepresentationer när dessa tillämpar bestämmelserna om årsredovisning eller årsbokslut, om inte något annat anges,~~

~~4. *försäkringsföretag*: sådana företag som har tillstånd att driva försäkringsrörelse enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043),~~

~~5. *godkända internationella redovisningsstandarder*: internationella redovisningsstandarder som har antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder (IAS-förordningen),~~

¹ Ändringen innebär bl.a. att första stycket i de allmänna råden tas bort.

~~65.~~ *internationella redovisningsstandarder*: International Accounting Standards (IAS), International Financial Reporting Standards (IFRS), tolkningar från Standing Interpretations Committee (SIC) och tolkningar från IFRS Interpretations Committee (IFRIC Interpretations),

~~76.~~ *investeringsavtal*: sådana avtal om försäkring som redovisas som finansiella instrument i enlighet med IFRS 9 Finansiella instrument,

~~87.~~ *livförsäkringsföretag*: detsamma som i försäkringsrörelselagen.,

~~98.~~ *noterade försäkringsföretag*: sådana försäkringsföretag som omfattas av artikel 4 i IAS-förordningen,

~~109.~~ *noterade tjänstepensionsföretag*: sådana tjänstepensionsföretag som omfattas av artikel 4 i IAS-förordningen,

~~110.~~ *onoterade försäkringsföretag*: sådana försäkringsföretag som inte är noterade försäkringsföretag,

~~121.~~ *onoterade tjänstepensionsföretag*: sådana tjänstepensionsföretag som inte är noterade tjänstepensionsföretag,

~~132.~~ *tjänstepensionsföretag*: sådana företag som har tillstånd att driva tjänstepensionsverksamhet enligt 2 kap. 11 § lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag, och

~~143.~~ *tjänstepensionsverksamhet*: tjänstepensionsverksamhet som drivs enligt 1 kap. 4 § och 2 kap. 11 § lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag.

Allmänna råd

~~Definitionen av försäkringsavtal har endast betydelse för redovisningen enligt dessa föreskrifter och allmänna råd. Definitionen kan alltså inte direkt läggas till grund för tillsynsrapportering eller tillämpning av rörelseregler enligt andra föreskrifter och allmänna råd.~~

De företag som omfattas av artikel 4 i IAS-förordningen är företag vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

2 kap.

Tillämpning av internationella redovisningsstandarder

Allmänna råd

1. Alla företag bör tillämpa godkända internationella redovisningsstandarder om inte något annat krävs enligt lag eller annan författning, eller följer av dessa föreskrifter och allmänna råd.

För följande standarder lämnas ~~det~~ dessa förtydliganden:

IFRS 17 Försäkringsavtal. Ett företag bör inte tillämpa standarden.

IAS 33 Resultat per aktie. Standarden behöver endast tillämpas av företag som omfattas av standardens tillämpningsområde.

~~IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 4 Försäkringsavtal. Ett försäkringsföretag som utnyttjar det tidsbegränsade undantaget i IFRS 4 från tillämpningen av IFRS 9 bör under den perioden, i stället för vad som anges om IFRS 9 i dessa föreskrifter och allmänna råd och i RFR 2 Redovisning för juridiska personer, tillämpa motsvarande bestämmelser i IAS 39. Det tidsbegränsade undantaget medges enligt punkterna 20A–20K i IFRS 4.~~

Internationella redovisningsstandarder som inte är godkända får tillämpas i den utsträckning de inte strider mot godkända standarder, lag, annan författning eller mot dessa föreskrifter och allmänna råd.

2. Alla företag bör tillämpa rekommendationen RFR 2 Redovisning för juridiska personer från Rådet för finansiell rapportering, om inte annat följer av lag, annan författning eller av dessa föreskrifter och allmänna råd.

Uttalanden från Rådet för finansiell rapportering (UFR) bör tillämpas på samma sätt som RFR 2, om inte annat följer av lag, annan författning eller dessa föreskrifter och allmänna råd.

3. Utöver vad som följer av punkten 2 tillämpas internationella redovisningsstandarder med följande begränsningar på grund av lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag:

a) Företag redovisas inte som moderföretag och dotterföretag om en ägarandel saknas. Se 1 kap. 3 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554). Om ett företag saknar ägarandel, men ändå har ett bestämmande inflytande över ett annat företag, bör det förstnämnda företaget lämna tilläggsupplysningar för att ge en rättvisande bild. Se 2 kap. 2 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och 2 kap. 3 § årsredovisningslagen. I så fall bör det andra företaget ange vilket företag som har bestämmande inflytande utan ägarandel och hur inflytandet kan utövas.

b) Redovisningen av ett instrument eller dess delar som en skuld eller eget kapital, i enlighet med den ekonomiska innebörden av villkoren, tillämpas inte hos utgivaren till den del instrumentet avser vad som ska klassificeras som ett eget kapital enligt lag eller annan författning. Se 3 kap. 4 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och 3 kap. 10 a och 10 b §§ årsredovisningslagen. Utgivaren bör i en not lämna upplysningar om klassificeringen i enlighet med den ekonomiska innebörden.

c) Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär risk, ska enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag alltid värderas till verkligt värde. Se 4 kap. 2 § samma lag.

d) Förutbetalda anskaffningskostnader för avtal om försäkring ska enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag under vissa förutsättningar tas upp som en tillgång. Se 4 kap. 8 § samma lag.

e) Nedskrivningar som har gjorts innan lagen om årsredovisning i försäkringsföretag trädde i kraft får inte återföras. Se punkten 5 i övergångsbestämmelserna vid införande av årsredovisningslagen. Upplysningar om att en nedskrivning inte har återförts av detta skäl och bedömningen av effekten på företagets ställning och resultat bör lämnas i en not.

f) IFRS 8 Rörelsesegment behöver inte tillämpas i årsredovisningen, oavsett om företaget upprättar en koncernredovisning eller inte. För försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag vars rörelse omfattar flera försäkringsgrenar finns i stället bestämmelser om resultatanalys i 2 kap. 1 § och 6 kap. 3 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag samt 6 kap. 3 § dessa föreskrifter och allmänna råd.

~~g) Upplýsingar om væsentliga risker och osåkerhetsfaktorer som företaget står för ska lämnas i förvaltningsberättelsen enligt 6 kap. 1 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Dessa upplýsingar omfattar även de upplýsingar som bör lämnas enligt IFRS 4 om karaktären och omfattningen av de risker som härrör från försäkringsavtal. Enligt IFRS 4 ska dessa upplýsingar lämnas i en not. Upplýsingarna får i förvaltningsberättelsen om en notupplýsning lämnas med en hänvisning till den plats där dessa uppgifter lämnas.~~

~~h) Upplýsingar om eget kapital enligt 3 kap. 4 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag kan lämnas i en not, i en balansräkning, i en rapport över förändring i eget kapital eller i en rapport som specificerar övrigt totalresultat. Om upplýsningen enbart lämnas i en rapport över förändringen i eget kapital eller i en rapport som specificerar övrigt totalresultat, bör en notupplýsning lämnas med en hänvisning till den rapporten.~~

~~i) Ett onoterat försäkringsföretag eller ett onoterat tjänstepensionsföretag behöver inte upprätta en kassaflödesanalys, jämför IAS 1 Utformning av finansiella rapporter.~~

4. Utöver vad som följer av punkterna 2 och 3 tillämpas internationella redovisningsstandarder, rekommendationen RFR 2 Redovisning för juridiska personer från Rådet för finansiell rapportering samt uttalanden från Rådet för finansiell rapportering (UFR) med följande anpassningar.

a) Avistaköp och avistaförsäljningar bör redovisas per affärsdagen även om det inte krävs enligt lag. När det gäller transaktioner på den svenska marknaden innebär avistaköp och avistaförsäljning avtal med leverans inom två bankdagar på penning- och obligationsmarknaden, aktiemarknaden, råvarumarknaden samt valutamarknaden.

b) Sådana Placeringstillgångar (C) som inte är finansiella instrument får försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag omvärdera till verkligt värde med stöd av särskilda bestämmelser i lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Byggnader och Mark (C.1) kan därför värderas till verkligt värde, om samtliga tillgångar i posten värderas på samma sätt. Se 4 kap. 5 § samma lag. Rörelsefastigheter får till skillnad från det som anges i internationella redovisningsstandarder redovisas och värderas på samma sätt som förvaltningsfastigheter. Om undantaget utnyttjas bör upplýsingarna om en alternativ värdering med utgångspunkt i anskaffningsvärdet enligt 4 kap. 7 § samma lag lämnas uppdelade på rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter.

c) Det som anges om balanserade vinstmedel i internationella redovisningsstandarder eller i rekommendationerna från Rådet för finansiell rapportering, bör i stället avse konsolideringsfond i livförsäkringsföretag och tjänstepensionsföretag som inte får dela ut vinst. Se 3 kap. 4 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

d) Innehav för handel enligt IFRS 9 Finansiella instrument, bör redovisas som Innehav för handelsändamål enligt årsredovisningslagen.

e) Ett företag bör inte tillämpa punkt 2 om IFRS 9 i RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

f) Ett företag får tillämpa lättnadsreglerna i IFRS 1 Första gången International Financial Reporting Standards tillämpas, i den utsträckning det är förenligt med punkt 2 om IFRS 1 i RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

g) Även företag som tillämpar undantaget från IAS 19 Ersättning till anställda i RFR 2 Redovisning för juridiska personer, och som redovisar förmånsbestämda pensionsplaner enligt de principer som anges där, får redovisa räntedelen av årets pensionskostnad som driftskostnad enligt 3 kap. 9 §.

Oavsett vad som följer av godkända internationella redovisningsstandarder eller RFR 2, behöver inte IAS 19 eller punkt 1 om IAS 19 i RFR 2 tillämpas på försäkringsföretags och tjänstepensionsföretags avtal om försäkring som gäller ersättningar efter avslutad anställning till egna anställda. ~~Jämför IFRS 4 punkt 4 b, IFRS 7 punkt 3 b, IAS 32 punkt 4 b och IFRS 9 punkt 2.1.c. Om undantaget utnyttjas redovisas avtalen i stället enligt bestämmelserna om försäkringsavtal eller, i förekommande fall, bestämmelserna om investerings- eller servicekontrakt.~~

h) Ett företag bör inte tillämpa punkt 1 om IAS 32 i RFR 2 Redovisning för juridiska personer om klassificering av ett finansiellt instrument, såsom skuld respektive eget kapital. I stället bör 3 b tillämpas.

5. Ett onoterat försäkringsföretag eller ett onoterat tjänstepensionsföretag, vars balansomslutning för de två senaste räkenskapsåren inte överstiger 1 000 prisbasbelopp enligt 2 kap. 7 § socialförsäkringsbalken (2010:110), behöver enbart lämna upplysningar enligt följande godkända internationella redovisningsstandarder:

~~– IFRS 4 Försäkringsavtal~~

– IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar,

– IFRS 13 Värdering till verkligt värde,

– IAS 1 Utformning av finansiella rapporter, i den del som avser upplysningar om kapital, och

– IAS 40 Förvaltningsfastigheter, med det tillägg som framgår av punkt 3 vad gäller IAS 40 i RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

Bestämmelserna i första stycket bör inte tillämpas om företaget

– upprättar en koncernredovisning eller omfattas av en sådan,

– har en internationell anknytning,

– är ett livförsäkringsföretag som driver verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkringar enligt punkten 2 i övergångsbestämmelserna till lagen (2015:700) om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043), eller

– är ett tjänstepensionsföretag.

Företaget bör i redogörelsen för tillämpade redovisningsprinciper ange om det har tillämpat dessa bestämmelser.

I andra stycket betyder *en internationell anknytning* att företaget

- driver gränsöverskridande verksamhet eller har filial utomlands,
- ingår i samma koncern som minst ett utländskt finansiellt företag (ett försäkringsföretag, tjänstepensionsinstitut, kreditinstitut eller värdepappersbolag), eller
- har en sådan verksamhet som avser skadeförsäkring, återförsäkring av skadeförsäkring eller verksamhet som drivs i tjänstepensionsinstitut, och som drivs från fasta driftställen av generalagenter eller generalrepresentationer enligt 2 kap. 8 § bokföringslagen (1999:1078).

Oavsett första stycket behöver inte filialer till ett utländskt företag lämna några upplysningar enligt godkända internationella redovisningsstandarder eller RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

Undantaget i femte stycket får även tillämpas för sådan verksamhet som avser skadeförsäkring, återförsäkring av skadeförsäkring eller verksamhet som drivs i tjänstepensionsinstitut, och som drivs från fasta driftställen av generalagenter eller generalrepresentationer enligt 2 kap. 8 § bokföringslagen.

4 kap.

3 §² Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar ska tas upp till belopp som motsvarar återförsäkrarens ansvar för försäkringstekniska avsättningar enligt ingångna återförsäkringsavtal.

Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar ska skrivas ned till återvinningsvärdet, om ett direktförsäkringsföretags eller ett tjänstepensionsföretags redovisade värden enligt ett avtal om avgiven återförsäkring av skadeförsäkring eller avgiven återförsäkring av tjänstepensionsförsäkring väsentligt överstiger summan av förväntade framtida inbetalningar (+), utbetalningar (–) och marknadsmässig återförsäkringspremie (+) för framtida återförsäkringsskydd (återvinningsvärdet [+/-]). Om återvinningsvärdet är negativt och inte kan beaktas genom en nedskrivning, ska beloppet redovisas som en ökning av posten Skulder avseende återförsäkring (HH.II). Nedskrivningen eller skuldökningen ska belasta periodens resultat.

Återvinningsvärdet ska beräknas enligt en vedertagen försäkringsmatematisk metod. Betalningar ska diskonteras endast om återförsäkrarens ansvar avser försäkringstekniska avsättningar som diskonterats.

Nedskrivningen eller skuldökningen ska återföras när det skett en väsentlig förändring i de antaganden som ledde fram till beslutet om nedskrivning eller skuldföring. En återföring får inte medföra att det redovisade värdet överstiger vad som skulle ha redovisats i balansräkningen om försäkringsföretaget eller tjänstepensionsföretaget inte hade gjort någon nedskrivning eller skuldföring. Återföringen ska redovisas som en intäkt i resultaträkningen.

Vid tillämpningen av andra–fjärde styckena ska återförsäkringsavtal som har ett direkt samband med varandra värderas tillsammans.

² Ändringen innebär att första stycket i de allmänna råden tas bort.

Allmänna råd

~~Definitionen av återförsäkringsavtal finns i internationella redovisningsstandarder, jämför bilaga A i IFRS 4 Försäkringsavtal.~~

Andra stycket är också tillämpligt när värdet av ett återförsäkringsavtal har redovisats som en skuld i balansräkningen. När ett negativt återvinningsvärde väsentligt överstiger den redovisade skulden, redovisas således en skuldökning.

Med marknadsmässig återförsäkringspremie menas den premie som med hänsyn till förhållandena när återförsäkringsavtalet ingicks skulle ha bestämts mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Premien avser överföring av försäkringsrisk samt täckande av återförsäkrarens omkostnader och vinstmarginal.

När ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag bedömer om beräkningarna görs enligt en vedertagen försäkringsmatematisk metod bör det beakta tillämpningen vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar enligt 6–16 §§. Vid en diskontering av framtida betalningar bör försäkringsföretaget eller tjänstepensionsföretaget använda de ränteantaganden som anges i 14 § om diskonteringsränta.

Av paragrafen följer att återförsäkringsavtal som huvudregel värderas var för sig. Sådana återförsäkringsavtal som har ett direkt samband med varandra värderas dock kollektivt enligt femte stycket. Det bör anses att ett sådant samband finns, om avtalen på ett naturligt sätt kan betraktas som en enhet för att de avser återförsäkring av en och samma försäkringsrisk.

6 § För försäkringsavtal ska försäkringstekniska avsättningar redovisas enligt 4 kap. 9 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, och bestämmelserna i 7–16 §§.

Avvikelser från första stycket får göras för att beräkna livförsäkringsavsättningar enligt 7 § och vid diskontering av framtida betalningar som gäller avsättning för oreglerade skador enligt 14 § om

- a) det är förenligt med 4 kap. 9 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag,
- b) avvikelserna ger en redovisning som är mer relevant men inte mindre tillförlitlig eller som är mer tillförlitlig men inte mindre relevant, samt
- c) upplysningar lämnas i not om vilken avvikelse som görs, skälen för avvikelserna och effekten på berörda poster i balansräkningen, resultaträkningen och resultatanalysen samt relevanta nyckeltal.

Beräkning av försäkringstekniska avsättningar ska utföras av en aktuarie eller annan specialist med tillräckliga aktuariella kunskaper på grundval av erkända försäkringsmatematiska metoder.

Allmänna råd

Ett försäkringsföretag eller tjänstepensionsföretag får dela upp försäkringsavtal i en försäkringsdel och en depositionsandel om företaget kan värdera depositionsandelen separat.

I fråga om vad som är en mer relevant och tillförlitlig redovisning än den som tidigare tillämpats finns vägledning i internationella redovisningsstandarder, jämför IFRS 4.

Bestämmelserna i 6 § andra stycket tillämpas bland annat på ränta för att beräkna försäkringstekniska avsättningar.

Ett företag som avser att tillämpa undantaget i 6 § andra stycket, bör så snart som möjligt lämna in en skriftlig redogörelse till Finansinspektionen med sådana upplysningar som anges i 6 § andra stycket c.

Andra belopp än de som anges i 19 och 20 §§ i bilaga 4, som kan komma att gottskrivas som återbäring och som inte följer av avtal om försäkring, bör redovisas som eget kapital till dess bolagsstämman fastställt storleken. Beloppet bör då omföras från eget kapital till villkorad eller garanterad återbäring.

6 kap.

Upplysningar om risker

5 § Ett företag ska enligt 6 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag lämna upplysningar om vissa väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som företaget står inför.

Allmänna råd

Företaget bör även lämna upplysningar om karaktären och omfattningen av försäkringsrisker, både före och efter att risken minskat genom återförsäkring, och marknadsrisker. Upplysningarna bör lämnas i form av en känslighetsanalys som visar hur resultatet och det egna kapitalet påverkas av förändringar i relevanta risker. Företaget bör ange vilka metoder och antaganden som det använder vid upprättandet av känslighetsanalysen.

7 kap.

5 § Ett företag som avses i 4 § ska i koncernredovisningen tillämpa följande bestämmelser i dessa föreskrifter:

- a) 2 kap. 1 och 2 §§ om återköpstransaktioner och övertagna försäkringsbestånd,
- b) 3 kap. om balansräkning och resultaträkning,
- c) 4 kap. 1–16 §§ om värderingsregler,
- d) 5 kap. om noter m.m., och
- e) 2 § första stycket d och e om förvaltningsberättelse.

Allmänna råd

Företaget bör i koncernredovisningen tillämpa godkända internationella redovisningsstandarder som används i årsredovisningen i moderföretaget eller i

årsredovisningen i dotterföretag som ingår i koncernredovisningen. Detta gäller om inte något annat krävs av lag eller annan författning, eller följer av dessa föreskrifter och allmänna råd.

För följande standarder lämnas dessa förtydliganden:

a) IFRS 3 Rörelseförvärv och IFRS 10 Koncernredovisning bör tillämpas i koncernredovisningen för innehav med ägarandelar i de delar som är förenliga med 7 kap. 1–4 §§ lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

b) IFRS 16 Leasingavtal får tillämpas i koncernredovisningen även om standarden inte tillämpas i årsredovisningen.

c) IFRS 17 Försäkringsavtal bör inte tillämpas i koncernredovisningen.

ed) IAS 19 Ersättningar till anställda bör tillämpas i koncernredovisningen oavsett om standarden tillämpas i årsredovisningen. Även uttalanden från Rådet för finansiell rapportering (UFR) relaterade till IAS 19 bör tillämpas. Detta gäller dock inte försäkringsföretags och tjänstepensionsföretags avtal om försäkring som gäller ersättningar efter avslutad anställning till egna anställda.

de) IAS 27 Separata finansiella rapporter bör inte tillämpas i koncernredovisningen.

Dessa föreskrifter och allmänna råd/ träder i kraft den 1 januari 2023.

ERIK THEDÉEN

Greta Wennerberg

*Bilaga 3***4 § Post B.II – Andra immateriella tillgångar.** Posten omfattar

1. balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande,
2. koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter och tillgångar,
3. hyresrätter och liknande rättigheter, samt
4. förskott avseende immateriella tillgångar.

Allmänna råd

Vad som får redovisas som immateriell anläggningstillgång och vad som är goodwill anges i 4 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, jämför 4 kap. 2 § årsredovisningslagen (1995:1554). Kompletterande regler finns i godkända internationella redovisningsstandarder, jämför IAS 38 Immateriella tillgångar och Rådet för finansiell rapporteringens rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

En avtalsenlig rätt att förvalta finansiella tillgångar för annans räkning är ett exempel på en sådan liknande rättighet som avses i punkten 2. ~~Dessa~~ Den kan även redovisas när företag delar upp försäkringskontrakt i en försäkringsdel och en depositionsandel, jämför IFRS 4 Försäkringsavtal.

Immateriella tillgångar som uppstår när försäkringsavtal förvärvats via ett företagsförvärv eller i en portföljöverlåtelse kan även redovisas här, jämför IFRS 4 Försäkringsavtal.

25 § Post H.II – Förutbetalda anskaffningskostnader. Posten omfattar sådana anskaffningskostnader som har ett samband med tecknande av försäkringsavtal som enligt 4 kap. 8 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag ska tas upp som tillgång.

Allmänna råd

En avtalsenlig rätt att förvalta finansiella tillgångar som tillhör någon annan bör redovisas under Andra immateriella tillgångar (post B.II).

Förutbetalda anskaffningskostnader hänförliga till investeringsavtal, kan redovisas under denna post. Detsamma gäller depositionsandelen när företag delar upp ett avtal i en försäkringsdel och en depositionsandel, jämför IFRS 4.

32 § Post AA.IV – Konsolideringsfond. Här redovisar livförsäkringsaktiebolag, ömsesidiga livförsäkringsbolag och livförsäkringsföreningar som inte får dela ut vinst, sådana belopp som får användas för förlusttäckning och andra ändamål som följer av bestämmelser i bolagsordningen enligt 11 kap. 19 §, 12 kap. 70 § och 13 kap. 22 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Här redovisar tjänstepensionsaktiebolag, ömsesidiga tjänstepensionsbolag och tjänstepensionsföreningar som inte får dela ut vinst, sådana belopp som får användas för förlusttäckning och andra ändamål som följer av bestämmelser i bolagsordningen enligt 10 kap. 2, 21 och 49 §§ lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag.

Livförsäkringsaktiebolag och tjänstepensionsaktiebolag som inte får dela ut vinst, ska redovisa utgifter och inkomster för egna aktier mot konsolideringsfonden under bundet eget kapital.

Allmänna råd

Livförsäkringsaktiebolag, ömsesidiga livförsäkringsbolag, livförsäkringsföreningar, tjänstepensionsaktiebolag, ömsesidiga tjänstepensionsbolag och tjänstepensionsföreningar som får göra avsättningar av årets vinst till konsolideringsfond, behöver inte redovisa en uppdelning av diskretionära delar avseende årets vinst och eget kapital, ~~jämför IFRS 4.~~

46 § Post DD.4 – Återbäring och rabatter. Här redovisas avsättningar för ej förfallen återbäring samt rabatter till försäkringstagare eller andra förmånstagare i skadeförsäkringsrörelse och tjänstepensionsverksamhet.

Allmänna råd

Ett försäkringsavtal kan innehålla både en diskretionär del och en garantidel, ~~jämför IFRS 4.~~ När den diskretionära delen redovisas separat från garantidelen bör den tas upp här som en särskild delpost, om den inte får redovisas under posten Konsolideringsfond (post AA.IV.) eller Övriga fonder (post AA.V.5).

50 § Post EE.2 – Fondförsäkringsåtagande. Här redovisas sådana försäkrings- tekniska avsättningar avseende försäkringsavtal och skulder avseende investeringsavtal i fondförsäkringsrörelse som gjorts för att täcka åtaganden inom livförsäkring och tjänstepensionsverksamhet, vars värde eller avkastning bestäms med ledning av placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär risken.

Allmänna råd

Andra avsättningar med syfte att täcka dödsfallsrisker, driftskostnader eller andra risker enligt försäkringsavtal, bör redovisas under posten Livförsäkringsavsättning (DD.2). Villkorad återbäring redovisas under posten Villkorad återbäring (EE.1).

Om ~~fördelning av~~ försäkringsavtal ~~sker~~ delas upp i en försäkringsdel och en depositionsandel, bör skulder avseende depositionsandelen redovisas här, ~~jämför IFRS 4.~~

Bilaga 4

2 § Post I.1.a – Premieinkomst (före avgiven återförsäkring). Försäkringsföretag som driver skadeförsäkringsrörelse ska som premieinkomst redovisa den totala bruttopremien för direkt försäkring och mottagen återförsäkring som har inbetalats eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång.

Som premieinkomst räknas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret.

Med *bruttopremie* menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter. Bruttopremien omfattar bland annat

- a) ej aviserade premier som kan beräknas först vid räkenskapsårets utgång,
- b) terminspremier som betalas in halvårsvis, kvartalsvis eller månadsvis och ersättningar från försäkringstagare för utgifter som försäkringsföretaget haft i samband med att försäkringsavtalet tecknades,
- c) företagets andel av det totala premiebeloppet vid koassurans,
- d) ersättningar från andra försäkringsföretag som avser övertagna försäkrings tekniska avsättningar enligt 2 kap. 2 § som inte redovisas över balansräkningen, och
- e) återförsäkringspremier från cedenten och retrocedenten, inklusive portföljpremier, med avdrag för
 - återförsäkringspremier som återbetalts till eller gottskrivits cedenten och retrocedenten vid portföljåterdragning, eller förändring av andelen i återförsäkringsavtalen, och
 - annullationer.

Förnyelsepremier som inte är bekräftade av försäkringstagaren och premier för nytecknade försäkringsavtal ska räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med.

Annullationer ska reducera premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier ska räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med.

Posten ska redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Intäkter från avtal om försäkring som avser investeringsavtal redovisas inte här.

Allmänna råd

Vilka belopp som kan tillgodoföras räkenskapsåret bestäms av innehållet i respektive avtal, oavsett om premierna har aviserats eller inte vid boksluttillfället. Som premieinkomst tar försäkringsföretaget upp samtliga premier där ansvarighet inträtt. Enligt första stycket bär försäkringsföretaget ansvar när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning. Ett exempel på det senare är vissa konsumentförsäkringar (teve, radio och vitvaror) som tecknas och betalas vid inköpstillfället trots att försäkringskyddet inträder först efter att den sedvanliga garantin löpt ut.

Tidsperioden som försäkringsföretaget bär ansvar för framgår normalt av försäkringsavtalet. För en terminspremie som aviseras och/eller förfaller till betalning först efter räkenskapsårets utgång, avgörs frågan om ansvarighet av motsvarande termin är att betrakta som ett nytt försäkringsavtal eller som

en delbetalning av en årspremie. Om försäkringsföretaget enligt avtalet har möjlighet att ändra villkoren vid varje termin, bör avtalet normalt betraktas som ett nytt avtal.

Paragrafens första stycke innebär att vissa premier inte kommer att räknas in i premieinkomsten. Det gäller premier som betalats in under räkenskapsåret men vars förfallodag inträffar och vars försäkringsperiod inleds efter räkenskapsårets utgång. En sådan premie betraktas som ett förskott och redovisas som skuld till försäkringstagaren.

Med *portföljpremie* menas en avräkningspost mellan cedenten och återförsäkraren som har till syfte att täcka återförsäkrarens ansvar för ännu inte inträffade skador enligt ett proportionellt återförsäkringsavtal – såväl vid byte av återförsäkrare som vid ändring av återförsäkrarens andel av avtalet.

Belopp som uttaxerats på försäkringstagare i ömsesidiga försäkringsbolag och på medlemmar i försäkringsföreningar enligt 12 kap. 11 § 9 respektive 13 kap. 6 § 8 försäkringsrörelselagen (2010:2043), ska tas upp som premieinkomst det år som förlusten uppstått och som uttaxeringen avser att täcka.

Paragrafens sjunde stycke innebär att intäkter från investeringsavtal lämpligen redovisas som en egen post. Posten bör namnges så att det tydligt framgår att den avser intäkter från investeringsavtal, jämför 3 kap. 4 § tredje stycket årsredovisningslagen (1995:1554) samt IAS 1 Utformning av finansiella rapporter, och IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder ~~och IFRS 4 Försäkringsavtal~~.

3 § Post II.1.a – Premieinkomst (före avgiven återförsäkring). Försäkringsföretag som driver livförsäkringsrörelse och tjänstepensionsföretag ska som premieinkomst redovisa belopp som betalats in under räkenskapsåret enligt försäkringsavtal för direkt försäkring samt inbetalda och tillgodoförda belopp för försäkringsavtal om mottagen återförsäkring, oavsett om dessa helt eller delvis avser ett senare räkenskapsår.

Denna post omfattar bland annat

- a) återbäring som gottskrivits i form av premiereduktion och som enligt försäkringsföretagets eller tjänstepensionsföretagets redovisningsprinciper ska tas upp här,
- b) tilläggspremier vid terminsbetalningar samt ersättningar från försäkringstagare för utgifter som försäkringsföretaget eller tjänstepensionsföretaget haft,
- c) försäkringsföretagets eller tjänstepensionsföretagets andel av det totala premiebeloppet vid koassurans,
- d) ersättningar från andra försäkringsföretag som avser övertagna försäkrings tekniska avsättningar och konsolideringsfonder enligt 2 kap. 2 § som inte redovisas över balansräkningen, och
- e) återförsäkringspremier från cedenten och retrocedenten, inklusive portföljpremier, efter avdrag för återförsäkringspremier som återbetalats till cedenten och retrocedenten vid portföljåterdragning eller förändring av andelen i återförsäkringsavtalen.

Posten ska redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Intäkter från avtal om försäkring som avser investeringsavtal redovisas inte här.

Ett tjänstepensionsföretag som har tillstånd att driva tjänstepensionsverksamhet enligt klass 1 b i 2 kap. 11 § lagen om (2019:742) tjänstepensionsföretag, får tillämpa 2 § andra–femte styckena vid redovisning av premieinkomst.

Allmänna råd

Med *portföljpremie* menas en avräkningspost mellan cedenten och återförsäkraren som har till syfte att täcka återförsäkrarens ansvar för ännu inte inträffade skador enligt ett proportionellt återförsäkringsavtal såväl vid byte av återförsäkrare som vid ändring av återförsäkrarens andel av avtalet.

Paragrafens fjärde stycke innebär att intäkter från investeringsavtal lämpligen redovisas som en egen post. Posten bör namnges så att det tydligt framgår att den avser intäkter från investeringsavtal, jämför 3 kap. 4 § tredje stycket årsredovisningslagen (1995:1554) samt IAS 1 och IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder ~~och IFRS 4 Försäkringsavtal~~.